

SINONIMIE ȘI ECHIVALENTĂ INTERLINGVISTICĂ ÎN DICȚIONARELE BILINGVE ROMÂNO-SPANIOLE

CARMEN LOZINSKI
Liceul „Miguel de Cervantes”, București

1. *Complexitatea definirii sensului prin sinonimie interlingual* a fost semnalat de mulți autori¹, care coincid asupra faptului că prin **sinonimie și echivalență interlingvistică** se sistematizează toate problemele semantice din cele două limbi puse în relație.

Obiectul analizei noastre îl va constitui *Dicționarul român-spaniol* (DRS) (autori Alexandru Calciu, Constantin Duhăneanu, Dan Munteanu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1979), dicționar care, prin corpusul și structura articolelor sale, satisfac deopotrivă nevoile de comunicare ale vorbitorilor obișnuiți și cele ale specialiștilor².

Cercetarea noastră urmărește atât termeni și sensuri din limbajul comun, cât și termeni și sensuri specializate³ și să propună să pună în evidență diferențele - cantitative și calitative - în redarea sensului cuvintelor și unităților de semnificație din limba română în limba spaniolă, implicit, (a) soluțiile corecte sau acceptabile (sub 2.1. și 2.2.) și (b) situațiile de redare aproximativă a sensului și erorile de transfer (sub 2.3.).

Studiul redării sinonimiei și echivalențelor interlingvistice trebuie efectuat din perspectivă relațională-diferențială⁴, iar în cazul concret al DRS această perspectivă impune ca analiza aspectelor paradigmatici să fie corelată cu cea a aspectelor sintagmatice.

Exemplul selectat sunt reprezentative pentru problemele de semantică contrastivă româno-spaniolă și pentru dificultățile pe care le presupune punerea în relație a celor două limbi la nivelul unui dicționar bilingv.

2.1. Dat fiind faptul că relațiile de sinonimie și echivalență interlingvistică nu se stabilesc între cuvintele însele global, ci între sensuri ale acestora, vom urmări echivalențele propuse în cazul cuvintelor polisemantice sub aspectul compatibilităților sau incompatibilităților acestora față de sensul avut în vedere⁵.

2.1.1. Polisemia este bine reprezentată în DRS, iar preocuparea pentru

¹ Marello (1993: 33–76), Szende, Clas (1996: 111–126 și 208–211), Bidu-Vrănceanu (2000b), Lozinski (2006, 2008 și 2009).

² Folosim aceste concepte în accepțiile consacrate de studiile de *metalexicografie* dedicate dicționarelor bilingve, și anume de *sinonimie interlinguală* și *echivalență interlinguală*; vezi Vascenco (1975), Marello (1993: 33–76) și Béjoint, Thoiron (eds.) (1996).

³ Vezi un model de „lectură” a acestui dicționar la Lozinski (2006).

⁴ *Lexicul specializat* reprezintă mai mult de o treime din DRS și cuprinde – potrivit listei de abrevieri folosite în dicționar – termeni din peste nouă zeci de domenii și subdomenii.

⁵ Relevanța unei astfel de abordări, atât în cazul dicționarelor monolingve, cât și în cazul celor bilingve, a fost demonstrată de Bidu-Vrănceanu (2000a, 2000b, 2007) și Lozinski (2006, 2008, 2009).

⁶ Aspectele complexe ale redării polisemiei în dicționarele bilingve au fost semnalate de Stati (1978: 288–294), Marello (1993: 55–61), Bidu-Vrănceanu (2000b), Lozinski (2006, 2008 și 2009).

dezambiguizarea semantică și contextuală este constantă. Articolele includ numeroase expresii uzuale și unități frazeologice, fapt care asigură competența comunicativă a utilizatorilor acestui dicționar.

Pentru un termen cromatic cu o polisemie amplă cum este NEGRU, DRS recurge la indicări între paranteze pentru delimitarea sensurilor pentru care este indicat corespondentul spaniol: (brunet) MORENO; (ars de soare) TOSTADO, ATEZADO, TEZADO; (întunecat) OSCURO, TENE BROSO, SOMBRÍO; (haină) MALVADO, ATROZ, CRUEL; (fig., mohorât) LÓBREGO, TÉTRICO, TENE BROSO, MOHÍNO; (pop., murdar) SUCIO.

De asemenea, lexicografii manifestă preocupare pentru *delimitarea lexicalizărilor* diferențiate în spaniol pentru anumite co-ocurențe și pentru *semnalarea echivalențelor* specializată și contextuală: (despre taur sau vacă) i) ZAINO; (despre cai) i) HITO; cu barba NEAGR – BARBINEGRO; cu botul NEGRU – BOQUINEGRO; (despre cai și bovine) MOHÍNO; cu ochi NEGRI – de ojos NEGROS; OJINEGRO; OJIPRIETO; strugure NEGRU și uva NEGRA; vin NEGRU și TINTO, (fam.) MORARIO.

În același articol sunt înregistrate comparații sau sintagme uzuale: NEGRU ca noaptea tan – NEGRO como la noche; NEGRU ca pana corbului (ca corbul, ca catranul, ca ceaușul, ca și ciunile sau ca abanosul) – NEGRO como el carbón (el betún, el ébano, el azabache, el hollín, la pez, la tinta, un grajo), NEGRO ala de cuervo; NEGRU pe alb – en NEGRO sobre blanco; bere NEAGR – cerveza NEGRA; bursă NEAGR – sau târg NEGRO mercado NEGRO (sau ESTRAPERLISTA); cafea NEAGR – café SOLO (PURO sau Cuba PRIETO), café NEGRO; de la NEGRU (fam.) del mercado NEGRO; gânduri NEGRE pensamientos NEGROS, MALOS pensamientos; îmbrăcătăinări în NEGRU a) vestido de NEGRO; b) (în doliu) vestido de DE LUTO; mizerie NEAGR – miseria SÓRDIDA.

2.1.2. DRS marchează rigurozitatea domeniilor și rora lor aparținând termenilor de specialitate polisemantici și oferă echivalențe care în contextul de opozitie își propun limbi spaniole.

A IZOLA este pus în relație cu cvasisononimele AISLAR, SEPARAR, INCOMUNICAR, pentru sensul de bază, la sensul 2 este utilă explicația „prin cordoane militare, sanitare”, dintre paranteze, care precedă corespondentul specializat contextual ACORDONAR, și cu lexemele specializate contextual AISLAR, pentru sensul 3, (tehnic) și SEPARAR pentru sensul 4 din (chimie).

2.1.3. Simplificarea polisemiei nu este justificată în cazul unor termeni uzuali, cum ar fi PLOMB, pentru care sunt înregistrate numai sensul principal, marcat (med.), și sintagma *a pune o* PLOMB și echivalența EMPASTE, OBTURACIÓN și respectiv HACER UN EMPASTE (A ALGUIEN), iar sensurile secundare de „construcție care completează spațiu gol” dintre alte două construcții, și respectiv „umplere a unei gropi din asfalt” sunt omise, de către cel puțin acest din urmă sens este ușual și ridică probleme de echivalare.

2.2. Condițiiile de sinonimie între termenii din două limbi puse în relație sunt aceleiași ca și în cazul sinonimiei intralingvistice: identitatea referențială, dacă termenii aparțin aceleiași variante stilistice, identitatea semantă sau echivalență semantică (prin neglijarea unei sau a două tipuri semantice) și substituția în context¹.

Un concept cheie în lexicografia bilingvă este cel de echivalență interlingvistică². Echivalențele propuse trebuie să relevă sensul și uzajul și să aibă aceeași valori stilistice³.

Definiția prin sinonimie și echivalență interlingvistică prezintă următoarele aspecte în DRS:

¹ Pentru detalii, discuții și exemple, vezi Bidu-Vrănețeanu, Forăscu (2005: 90–119).

² Pentru detalii, vezi Marello (1993: 33–76) și Béjoint, Thoiron (eds.) (1996).

³ Vezi detalii și exemple la Lozinski (2006).

2.2.1. Acela i sens poate fi exprimat printr-un lexem într-o limbă și printr-o sintagmă în alta. DRS indică atât cazurile în care lexemelor române și le corespund sintagme în spaniol – ARPACA CEBADA PERLADA (sau MONDADA), TRIGO PERLADO, A SICTIRI RECHAZAR CON INSULTOS, BAROU (jur.) COLEGIO DE ABOGADOS, AMPRENT s. 2 (stomatologie) CUBETA PARA LA IMPRESIÓN, ARTIMON (mar.) PALO DE MESANA, B CAN (bot.) PALO CAMPECHE etc., – cât și situația inversă, în care, pentru același sens, selecția se face în plan sintagmatic în română și respectiv în plan paradigmatic în spaniol – cap de ACUZARE (jur.) CARGO, NAVLU pentru o alup LANCHAJE, a deschide cu PERACLUL GANZUAR, lucrat la STRUNG TORNÁTIL etc.

2.2.2. Definirea prin evasări și sinonime este soluția adoptată de majoritatea dicționarelor bilingve. În DRS punerea în relație cu un echivalent se face de cele mai multe ori prin evasări și sinonime, prin suspendarea unor opozitii de sens sau registru.

Este în cazul articolelor consacrate lui ANGIN. Termenul respectiv este pus în relație cu sinonimul interlingvistic ANGINA, iar după aceea sunt înregistrate o sintagmă mai puțin uzuale – ANGIN difteric („difterie localizată la nivelul faringelui”) – pusă în relație, prin suprimarea unor opozitii de sens sau de registru, cu termenul medical DIFTERIA, termenul GARROTLLO, marcat de dicționarele limbii spaniole drept (colocvial), sau (în situație similară), și CRUP, termen nemarcat, care are sensul de „angin difteric pe laringe” – și abia apoi cea cunoscută vorbitorului obișnuite, ANGIN pectoral, echivalat cu ANGIN DE PECHO.

2.2.3. În cazul articolelor consacrate cuvintelor din gastronomie, vestimentă ie, particularitatea lor culturale, frazeologiei etc. DRS recurge fie la un împrumut, la o traducere generică, urmată de o definiție, sau la explicarea printr-o parafrază amplă a acestor cuvinte în limba țintă: AFINAT BEBIDA ALCOHÓLICA HECHA DE ARÁNDANOS, BATOG „BATOG” (FILETE SALADO Y AHUMADO DE ESTURIÓN), CATRIN – (ESPECIE DE) SAYA (DEL TRAJE POPULAR RUMANO), MALOTEA (înversată, în mijloc cu mintă) ABRIGO FORRADO DE PIEL, COLIV COLIVA (ESPECIE DE BUDÍN DE TRIGO HERVIDO Y AZUCARADO QUE SE REPARTE EN LOS ENTIERROS O ANIVERSARIOS FÚNEBRES), MOLITVĂ (religiosă) ORACIÓN PARA DESCANSO DE LAS ALMAS, BONJURIST JOVEN PROGRESISTA (DEL SIGLO XIX) (QUE ESTUDIÓ EN FRANCIA), ZANG IMITA EL TINTÍN O TRIQUITRAQUE DE LOS OBJETOS METÁLICOS.

2.2.4. Glose ample, care urmează îndeaproape definițiiile din dicționarele explicative române și regăsesc și în cazul multor termeni specializați.

Astfel, STREPEDĂ este glosat prin (entom.) ARÁCNIDO QUE VIVE EN LOS ALIMENTOS, iar cele două sensuri ale lui P CLUIAL (constr.) sunt explicitate prin ACCIÓN DE ALISAR O DE RAPAR CON LA ESPÁTULA și respectiv prin CAPA DELGADA DE YESO QUE SE APLICA AL REVOCO, A LA MADERA ETC., CON LA ESPÁTULA.

2.2.5. Unii autori recomandă în cazul terminologii, atunci când echivalențele sunt operatorii, dar nu perfect exacte, completarea acestora cu informații de natură encyclopedică¹.

Mulți termeni din botanică, zoologie, entomologie, ornitologie, ihtiologie sunt puțin relație cu sinonimul interlingvistic sau cu o sintagmă următoare, între paranteze, de denumirea savantă, în latină, a acestora.

Exemplele de acest gen sunt numeroase: ANDIV (bot.) ENDIBIA, ESCAROLA (CHICORIUM ENDIVIA), AMREAL este marcată la sensul 2 ca termen botanic și pusă în relație cu corespondentul POLÍGALA, urmată de denumirea savantă (POLÍGALA VULGARIS), BOI TEAN (iht.) FOXINO (PHOXDINUS PHOXDINUS), BARBUN (iht.) BARBO DE MAR

¹ Vezi în acest sens și Clas (1996: 208–211).

(*MULLUS BARBATUS*), *BIBIC* (ornit.) *AVE FRÍA* (*VANELLUS VANELLUS*), *SFRÂNCIOC* (ornit.) *ALCAUDÓN*, *PICAGREGA*, *GAUDÓN*, *LAYA* (*LANIUS*) etc.

Alteori, însă, avem de-a face cu o *definire vagă*, prin parafrazele *ESPECIE DE PLANTA* „specie de plantă”, respectiv *ESPECIE DE AVE* „specie de pasăre”, următoare de denumirea savantă, singura care ajută la *identificarea referentului* (cazul lui *POPILNIC*, *PLOIER*, *POALA RÂNDUNICII* etc.).¹

2.2.6. *DRS* nu este un dicționar cu contexte, dar face apel la *diverse alte informații sintagmatice* care ajută la decodarea corectă a sensului, atât în limba sursă, cât și în limba întâlnită.

De multe ori, indică iile dintre paranteze indicate, preliminar, sistemul de opozitii diferit al limbii spaniole: *BEN* 1. (*de autocamion*) *CAJA*; *CAJÓN*. 2. (*de excavator*) *CUCHARA*, *CUCHARÓN*, *PALA*.

Cazurile în care *DRS* nu marchează termenii de specialitate sunt rare, dar anumite indicații din cadrul articolelor suplinesc această lacună și elucidează sensul termenilor chiar și pentru un nespécialist.

Astfel, de către termenii polisemantici *A EBO A*, *EBO ARE*, *EBO* , *EBO OAR*, înregistrați de *DEXI* drept termeni de specialitate în artele plastice și domeniul metalurgiei, nu sunt marcate și ca atare în *DRS*, existând în cadrul articolelor consacrate acestora informații sintagmatice sau explicații între paranteze, care precedă echivalența propusă și care trimit la domeniul și sensul avute în vedere.

La *A EBO A* sunt relateate două sensuri, explicitate prin indicații de paranteze – (a degărătoare) și respectiv (despre evi) –, termenul fiind pus în relație cu sinonimul interlingvistic *DESBASTAR* și sintagma *PERFILAR POR EXTRUSIÓN*. Sub *EBO* sunt înregistrate o parafrază amplă – *PREFABRICADO OBTENIDO POR DESBASTE sau POR EXTRUSIÓN* pentru sensul de „semifabricat obținut prin ebo are”, echivalentul specializat contextual *TANTEO*, precedat de explicația (arte), și sinonimele interlingvistice *ESBOZO* și *CROQUIS*, precedate de explicații (schiță) și respectiv (crochiu), care precizează sensurile avute în vedere. Pentru *EBO OAR* sunt indicate și, în mod corect, echivalența proprie a *FORMÓN* și *DESBASTADOR* pentru sensul „daltă”, iar pentru „daltă de sculptor” *PALILLO*.

2.3. Din punctul de vedere al problemelor pe care le ridică punerea în relație a două limbii prezintă interes să comentăm pe larg și **soluțiiile discutabile sau eronate** din acest dicționar.

2.3.1. În destul de multe cazuri se poate vorbi de o *sinonimie cumulativă* în *DRS*, nediferențiată *contextual și stilistic*. În plus, de multe ori, *ordinea sinonimelor înregistrate este aleatorie*, echivalentul uzual fiind dat ultimul în seria sinonimică. Am selectat pentru exemplificare următoarele situații:

Pentru echivalarea lui *MEDICAMENT* sunt indicate și corespondențele *MEDICAMENTO*; *DROGA*; *ESPECÍFICO*; *MEDICINA*; *PÓCIMA*; *REMÉDIO*.

De către cuvintele uzuale sunt *MEDICINAS* și *FÁRMACOS*, iar sintagmele uzuale pentru *a lua MEDICAMENTE* sunt *TOMAR MEDICINAS* și *TOMAR FÁRMACOS*, *DRS* indicând că echivalența în primul rând pe *MEDICAMENTO*, care este termenul generic, sau *DROGA*, termen consacrat prin altă accepție.

În cadrul articolului nu apare corespondența uzuală *FÁRMACOS* și nici o co-ocurență uzuală cum este *a lua MEDICAMENTE*, pentru care spaniola selectează în mod normal doar

¹ Vezi și diferența pe care o face Marello (1993: 52) între *coresponențe complete* și *coresponențe incomplete* și modalitatea de recuperare a informației semantice din limba sursă, în cazul acestora din urmă.

două din sinonimele interlingvistice propuse.

În plus, pentru *PÓCIMA* ar fi fost necesară precizarea că are o specializare contextuală, deoarece este nume generic pentru medicamentele lichide.

2.3.2. Alte soluții ale *DRS* dovedesc lipsa de rigoare și inconsecvență în redarea conotărilor și a strășinilor limbii pentru sinonimele interlingvistice propuse.

Pentru A TERPELI, marcat (familiar) în română, sunt indicate coreponsenții, într-o serie cvasisimonimică, nemarcate și similar, într-o ordine aleatorie, mergând de la cei neutri ca *HURTAR*, *ROBAR*, *SUSTRAER*, *QUITAR*, la un corepondent ca *RAPÍNAR*, care, conform dicționarelor limbii spaniole, înseamnă „a fura smulgând cu violență”, sau marcați ca (argotic) – cum este cazul lui *PULIR* („a curăța”) sau (în mod uzual) – cazul lui *DESPABILAR*.

Pentru sensul secundar al lui A LICHIDA („a omori; a asasina”), marcat (argotic) în română, sunt indicate echivalențe: *LIQUIDAR*, marcat (vulgar) în dicționarele spaniole, *TERMINAR*, *ULTIMAR*, *ACABAR CON*, *ASESINAR*, termeni neutri, și *AJUSTICIAR*, care au sensul “a executa un condamnat la moarte”.

2.3.3. Uneori, pentru indicarea unor coreponsenții, se relatează la unele turile comune mai multor tipuri de referență și se estompează cele particularizante. Este cazul unor termeni cu un sens foarte concret care trimit direct la realitatea extralingvistică specifică sau al unor termeni de specialitate:

Punând în corepondență interlingvistică pe BOTFORI (care este glosat în DEX prin „(reg.) cizme cu tureci tari și încrucișate la gleznă”) și *BOTAS* (*PARA MONTAR*) („cizme (de călărie)”), lexicograful a reînțintat clasarea comună – „obiect de încălzire cu cărămâlbul înalt” – și a selectat ca echivalent al cuvântului românesc un termen general și nemarcat.

O situație similară se regăsește și în exemplul următor, în care TUF – glosat în *DEXI* prin „(geol.) roc format prin acumularea și consolidarea cenușii, nisipului etc., provenite din erupțiile vulcanice” – este pus în relație cu sinonimul interlingvistic *TUFO*, cvasisimonimele *TOBA* („sălbăticie calcaroasă, ușoară și foarte poroasă care se formează prin depunerea calcarului din apele anumitor izvoare”) *TOSCA* („(geol.) varietate de rocă calcaroasă și ușoară care se formează prin depunerea calcarului din apă în anumite locuri”) și cu sintagma *PIEDRA VOLCÁNICA* (piatră vulcanică).

Relația de echivalență dintre aceste termeni se stabilește pe baza semelor comune /roc/, /de tip sedimentar/, iar diferențele specifice dintre acestea, referitoare la *sedimentele care le compun, locul în care se formează, densitatea și culoarea acestora*, care ar putea interesa un specialist, sunt neglijate.

Date fiind numeroasele opozitii între termeni distincti, nu se poate nega că este oportună înregistrarea sintagmei *TUF calcaros* în cadrul articolului din *DRS*, considerat în *DEXI* drept un subsens al acestui termen („roc sedimentar calcaroasă, format prin precipitarea calcarului, în jurul izvoarelor de ape minerale, care este cenușiu, galben sau brun, izvoare, poroasă și ușoară”), singura care poate fi echivalată prin sinonimele *TOBA* și *TOSCA*, cu atât mai mult că în articolul respectiv sunt înregistrate și alte colocații – de *TUF* și *carieră de TUF* – și echivalență a acestora *TOBOSO* și, respectiv, *TOBERÍA*.

2.3.4. În unele cazuri se constată o inconsecvență în indicarea unor coreponsenții.

Astfel, în articolul dedicat lui STRUNG este înregistrat sintagma *pan de STRUNG*, pentru care este indicat corepondentul *VIRUTA*, glosat de dicționarele spaniole prin „sălbăticie fină, în formă de spirală care se produce la prelucrarea lemnului sau a metalului”. În schimb, sub articolul *PAN*, pentru ocurența *PAN de strung* este indicat sinonimul interlingvistic *TORNEADURA*, iar *VIRUTA* este indicat drept echivalent pentru *PAN de rindea*.

2.3.5. În cazul unor *termeni specializați monosemantici*, avem de-a face cu explicații redundante, între paranteze, care vin să elucideze sensul din română. Acestea sunt utile unui vorbitor obișnuit al limbii române, care ar consulta întâmplător aceste articole, și nu unui specialist, care ar consulta dicționarul pentru a afla echivalențe spaniole ai acestor termeni.

Astfel, EREPSIN este explicitată prin (ferment) și urmată de sinonimul interlingvistic EREPSINA, iar EOZIN este urmată de explicația (colorant) și pusă în relație cu EOSINA.

2.3.6. Alteori corespondențe propuse sunt erona și, deoarece trimit la alt referent decât termenul românesc.

Astfel, SITAR, marcat (ornit.), este pusă în relație cu o serie de cvasisinonime – GALLINETA; CEDACERO, CHOCHA, CHOCHA PERDIZ –, următoare de denumirea sănătăților, dintre care unul – CEDACERO – corespunde sensului cuvântului omomorf de „fabricant de site”.

3. La modul general, DRS este un dicționar bogat în informații semantice și un instrument util în învățarea lexicală.

Atât la nivelul termenilor din lexicul comun, cât și la nivelul terminologiei diferențiale de organizare semantică între limbile română și spaniolă condiționează și limitează multe ori punerea în corespondență a acestora.

Analiza a confirmat teza specificului limbilor în redarea aceleiași realități extralingvistice. Între cele două limbi puse în relație se manifestă o asimetrie în organizarea relațiilor de polisemie și sinonimie atât la nivelul lexicului comun cât și la nivelul lexicului specializat.

Categoriile de exemple analizate aici ar putea constitui sugestii aplicative concrete sau modele de interpretare lexicografică.

SURSE

Clave: *Diccionario de uso del español actual*, Madrid, Ediciones SM, 2000.

Cumbre: *Gran diccionario de uso del español actual (basado en el corpus lingüístico Cumbre)*, coord. Aquilino Sánchez, Madrid, SGEL, 2001.

DEX: Ion Coteanu, Lucreția Mare (coord.), *Dicționar explicativ al limbii române*, ed. a II-a, București, Editura Univers Encyclopedică, 1996.

DEXI: Eugenia Dima, (coord.), *Dicționar explicativ ilustrat al limbii române*, Chișinău, Editura Arc & Editura Gunivas, 2007.

DLRAE: *Diccionario de la lengua española de la Real Academia Española*, vigésima primera edición, Madrid, Editorial Espasa Calpe, S. A., 1992.

DRS: Alexandru Calciu, Constantin Duhăneanu, Dan Munteanu, *Dictionar român-spaniol*, București, Editura sănătăților și Encyclopedică, 1979.

DSR: Alexandru Calciu; Zaira Samharadze, *Dicționar spaniol-român*, București, Editura sănătăților și Encyclopedică, 1992.

DUE: María Moliner, *Diccionario de uso del español*, segunda edición, Madrid, Editorial Gredos, 1998.

MDN: Florin Marcu, *Marele dicționar de neologisme*, București, Editura Saeculum I. O., 2002.

DSL: Angela Bidu-Vrănceanu, Cristina Cîrstea, Liliana Ionescu-Ruxandoiu, Mihaela Manca, Gabriela Pan Dindelegan, *Dicționar de sănătăți ale limbii*, București, Editura Nemira, 2001.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

Béjoint, Henri, Philippe Thoiron (eds.), 1996, *Les dictionnaires bilingues*, Louvain-la Neuve, Edition Duculot.

Bidu-Vrănceanu, Angela, (coord.), 2000a, *Lexic comun, lexic specializat*, București, Editura Universității din București.

- Bidu-Vrăceanu, Angela, 1996, „Lexicografia și metalexicografia”, *Studii și cercetări lingvistice* XLVII, nr. 1–6.
- Bidu-Vrăceanu, Angela, 1997, „Mările diastratice în DEX și importanța lor normativ-didactice”, *Limbă și literatură*, I, p. 27–36.
- Bidu-Vrăceanu, Angela, 1999, „Mările stilistice (diastratice) ale lexicului specializat în DEX₂”, *Limba română* XLVII, 1–6, p. 19–23.
- Bidu-Vrăceanu, Angela, 2000b, „Dicționarele bilingve din perspectiva metalexicografiei”, *Limbă și literatură*, vol. I-II, p. 11–17.
- Bidu-Vrăceanu, Angela, 2007, *Lexicul specializat în mijlocul comunicării. De la dicționare la texte*, București, Editura Universității din București.
- Bidu-Vrăceanu, Angela, Narcisa Forăscu, 2005, *Limba română contemporană. Lexicul*, București, Humanitas Educational.
- Corbin, Pierre, 1989, „Lire les dictionnaires. Pour la constitution en champs de recherche de la lecture critique des textes léxicographiques français contemporains”, *Le français dans le monde, Léxicques*, p. 1–41.
- Lozinski, Carmen, 2006, *Problemele sensului în dicționarele bilingve româno-spaniole*, în Pan Dindelegan (coord.) 2006: 297–306.
- Lozinski, Carmen, 2007, *Traducerile din perspectiva semantică modernă*, în Pan Dindelegan (coord.) 2007: 547–552.
- Lozinski, Carmen, 2008, *Problemele polisemiei în limbile română și spaniolă. Sensuri noi în dicționarele bilingve*, în Pan Dindelegan (coord.) 2008: 629–632.
- Lozinski, Carmen, 2009, *Terminologiile în dicționarele bilingve româno-spaniole*, în Zafiu, Stoica, Constantinescu (eds.) 2009: 549–554.
- Marello, Carla, 1993, *Dizionari bilingui*, Bologna, Zanichelli.
- Pan Dindelegan Gabriela (coord.), 2007, *Limba română. Stadiul actual al cercetării, Actele celui de al 6-lea Colocviu al Catedrei de limba română (29-30 noiembrie 2006)*, București, Editura Universității din București.
- Pan Dindelegan, Gabriela (coord.), 2006, *Limba română. Aspecte sincrone și diacrone*, București, Editura Universității din București.
- Pan Dindelegan, Gabriela (coord.), 2008, *Limba română. Dinamica limbii, dinamica interpretării. Actele celui de al 7-lea Colocviu al Catedrei de limba română (București, 7-8 decembrie 2007)*, București, Editura Universității din București.
- Stati, Sorin, 1978, *Manuale di semantica descrittiva*, Napoli, Ed. Liguori.
- Stoiciu-Ichim, Adriana, 2005, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influențe, creativitate*, București, Editura All.
- Zafiu, Rodica, Gabriela Stoica, Mihaela N. Constantinescu (eds.) 2009, *Limba română. Teme actuale. Actele celui de al 8-lea Colocviu al Catedrei de limba română (București, 5-6 decembrie 2008)*, București, Editura Universității din București.
- Vascenco, Victor, 1975, *Dificultăți ale lexicului rus. Elemente de semantă contrastivă*, București, Editura Tehnică.

Interlingual Synonymy and Equivalence in the Romanian-Spanish Dictionaries

In this paper we have made an inventory and commentary of the conditions of interlingual synonymy, and also of the criteria according to which equivalences are selected in the Romanian-Spanish dictionaries.